

यशवंतराव चह्नाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
गंगापूर धरणाजवळ, गोवर्धन, नाशिक. ४२२२२

Ph.:0253-2231714, 15 Ext 2002

<http://-ycmou.digitaluniversity.ac>

E-mail: mwkchair@ycmou.ac.in

सेवांतर्गत प्रशिक्षण कक्ष

प्रेषक : प्रा.विजयकुमार पाईकराव

विषय : विद्यापीठ विकासासाठी जागृत सहकारीवृद्ध
कार्यशाळायुक्त व्याख्यान इतिवृत्त अहवाल

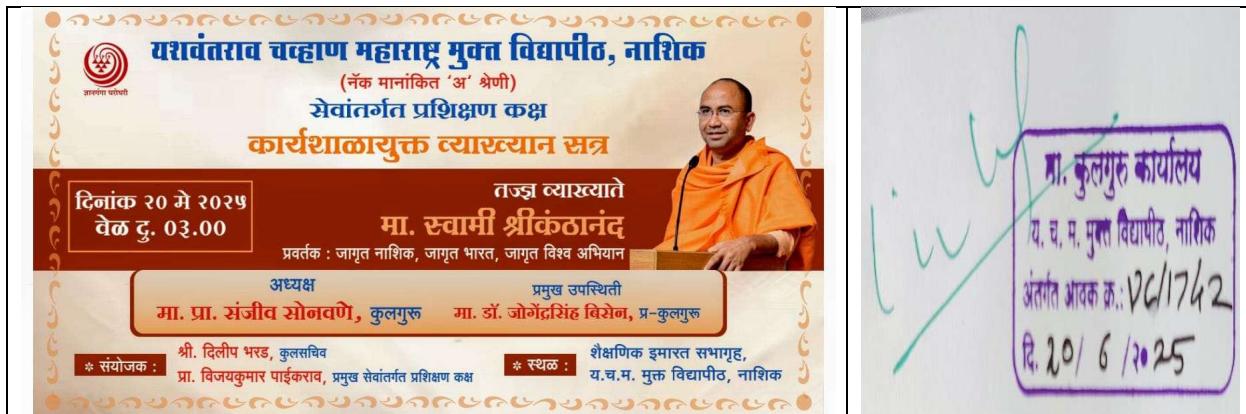
प्रति : मा. कुलगुरु

दिनांक : १९/०६/२०२५

कृपया सेवांतर्गत प्रशिक्षण कक्षाच्या वतीने “विद्यापीठ विकासासाठी जागृत सहकारीवृद्ध कार्यशाळायुक्त व्याख्यान” , दि. २०/०६/२०२५. भारतीय सौर वैशाख ३० शके १९४७ रोजी दुपारी ३.०० वाजता आयोजित केले होते . त्याचा इतिवृत्त अहवाल सविनय सादर.

॥ इतिवृत्त अहवाल ॥

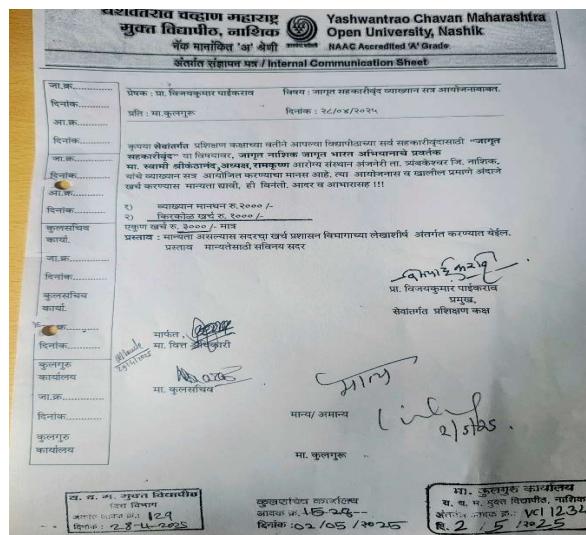
मा. कुलगुरु प्रा. संजीव सोनवणे यांच्या कल्पक मार्गदर्शनातील सेवांतर्गत प्रशिक्षण कक्षाच्या वतीने मा. स्वामी श्रीकंठानंद यांचे “विद्यापीठ विकासासाठी जागृत सहकारीवृद्ध कार्यशाळायुक्त व्याख्यान” भारतीय सौर वैशाख ३० शके १९४७ दि. २०/०६/२०२५. रोजी दुपारी ३.०० वाजता आयोजित केले होते. या कार्यशाळायुक्त व्याख्यान सत्राचा इतिवृत्त अहवाल पुढील प्रमाणे. प्रारंभी महनीय व्याख्यातांचा सत्कार शाल व ग्रंथ देऊन मा.कुलगुरु प्रा.संजीव सोनवणे यांनी केला. यावेळी विचारमंचावर प्र-कुलगुरु प्रा. जोगेन्द्रसिंह व कुलसचिव श्री. दिलीप भरड यांची प्रमुख उपस्थिती होती. सुरुवातीला मा. कुलगुरु प्रा. संजीव सोनवणे यांनी या कार्यशाळेला शुभेच्छा पर मार्गदर्शनात “मानवी कल्याणाचा विचार करतांना अध्यात्म व विज्ञानाचा गाभा आणि त्याचा कार्यकारणभाव समजून घेतला पाहिजे” असे प्रतिपादन केले आणि नंतर प्र-कुलगुरु प्रा. जोगेन्द्रसिंह यांच्या अध्यक्षतेत सदर कार्यशाळा संपन्न होईल असे मार्गदर्शित केले.

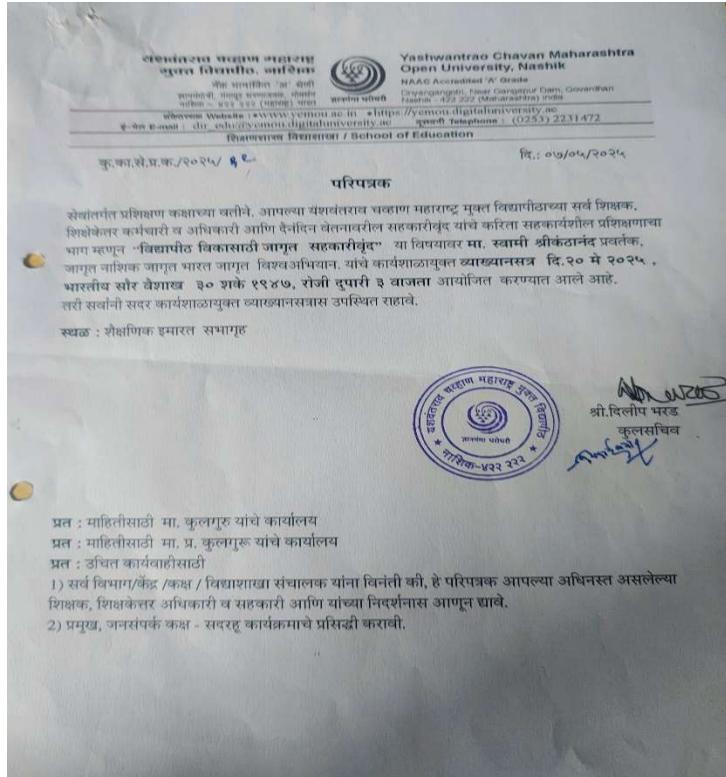
आपल्या व्याख्यानात बोलतांना महनीय व्याख्याते श्री स्वामी कंठानंद महणाले की, सध्या संपूर्ण मानवजात गोंधळलेली दिसून येते. तन – मन – धन पैकी मनुष्य नेमका मनाच्या मशागतीकडे दुर्लक्ष करत भौतिक जगतात बाजारपेठेच्या हातातील बाहुले बनत आहे आणि मनाच्या फसवणुकीत अडकला आहे. माहितीच्या जाळ्यात सापडून ज्ञान व समज पासून दूर जात आहे. त्यातून बाहेर येण्यासाठी प्रत्येक सहकारीवृद्धाने आप आपल्या कामाप्रती संपर्पित होवून, आपल्या कामात राम शोधला पाहिजे. जागृत होण्यासाठी स्वतःच्या मनावर काम केले पाहिजे. जे काम गौतम बुद्ध झालेल्या राजकुमार सिद्धार्थ, संत तुकाराम, स्वामी रामकृष्ण परमहंस व स्वामी विवेकानंद सारख्या महान विभूतीनी केले होते. मूळ अध्यात्म हे अधिक विज्ञाननिष्ठ आहे, हे समजून घेतले पाहिजे. ज्ञान म्हणजे स्पष्टता हे देखील जाणले पाहिजे. त्यासाठी अंतर्मनात सहजता असायला हवी अशी पुष्टी त्यांनी जोडली जीवनाचे सार हे तत्वज्ञानाच्या रुपात पुढे आल्याचे सांगितले.

अध्यक्षपदावरून बोलतांना प्र-कुलगुरु प्रा. जोगेन्द्रसिंह बिसेन यांनी भारतीय ज्ञानपरंपरा ही प्रश्नोत्तरावर आधारित असून त्यातून जीवनाचे सार हे तत्वज्ञानाच्या रूपात पुढे आल्याचे सांगितले. यावेळी प्रमुख अतिथी यांचा परिचय बहुविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेतील शैक्षणिक संयोजक डॉ. श्रीम. मंजुश्री नेहल यांनी करून दिला. सूत्रसंचलन व आभारप्रदर्शन विद्यापीठाच्या सेवांतर्गत प्रशिक्षण केंद्राचे प्रमुख प्रा.विजयकुमार पाईकराव यांनी केले. यावेळी विद्यापीठातील संचालक, प्रशासकीय अधिकारी – कर्मचारी, शैक्षणिक संयोजक, विद्यार्थी आदी उपस्थित होते. कार्यक्रमच्या शेवटी सर्वांचे आभार व्यक्त करून . अध्ययनार्थी श्रोत्यांनी आवडीनि व सवडीने यांचा आस्वाद घेऊन ज्ञानार्जना करावे आवाहन केले.सामुहिक राष्ट्रगीताने कार्याक्रमाची सांगता झाली. यावेळी तंत्र साहाय्य दृक्श्राव्य केंद्राचे निर्माता व संपादक श्री.प्रकाश सापनर आणि व्हिडिओ संपादक श्री भूपेंद्र शिवदे यांनी केले. प्रकाशचित्रे आणि काव्य वाचनाच्या यस्वस्वीतेसाठी सहाय्यक श्री. राहुल पगारे यांनी विशेष सहकार्य केले

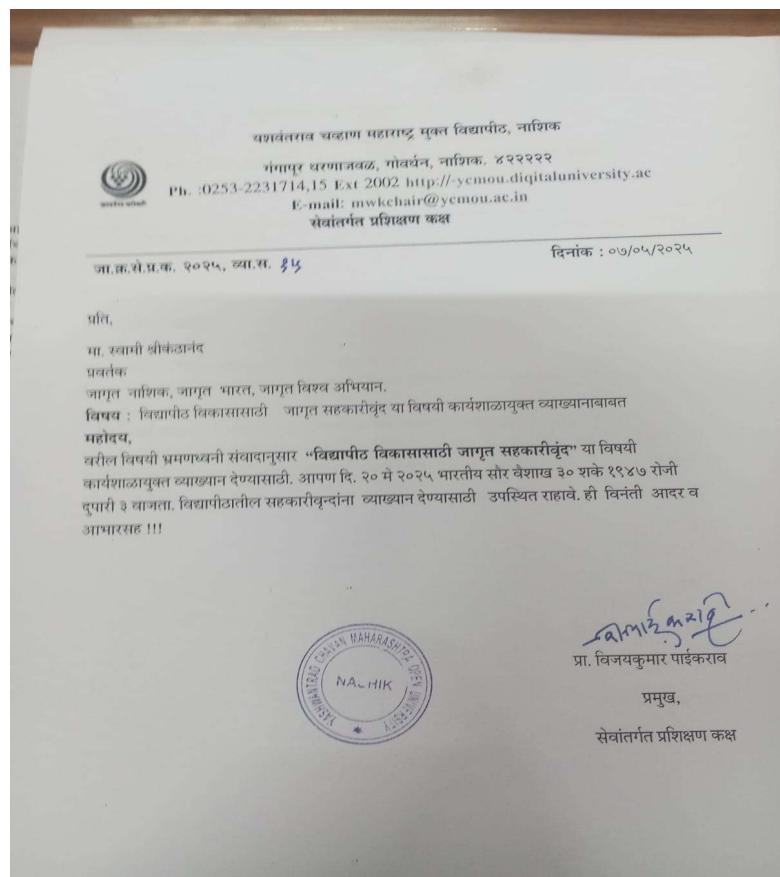
कुलगुरुंचे मान्यता पत्र :

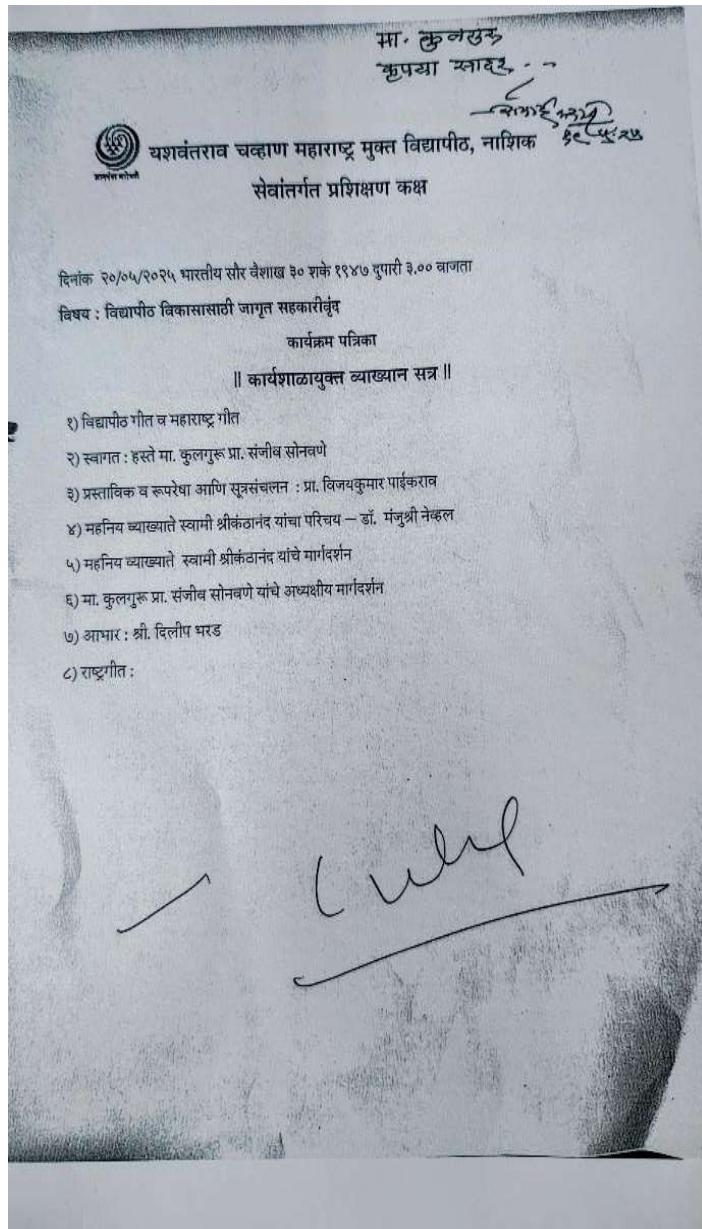
परिपत्रक :

महानीय व्याख्यात्यांची निमंत्रण पत्रिका :

कार्यक्रम पत्रिका :

मान्यवरांचे छायाचित्र

उपस्थितांची यादी

वशीवेतरशब्द चक्राण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक सेवात्मगत प्रशिक्षण कक्ष			
दि. २०/०३/२०२५, भारतीन सोर बैंगला ३० शंके ११.४५ रोमी ३.०० वा. स्थळ : गैरिगिंग इमरत समाझू विषय : विद्यापीठ विकाससभाडी जागृत समकारीसंघ व्याख्याते : महानिध सदाशी श्रीकेताजी			
॥ कार्यशालायकत व्याख्यानसत्र ॥			
अ.क्र.	उपस्थित सहायाऱ्हीवृत्तीचे नाव	विद्याशाखा / विभाग / वेंड्राये नवा	स्थानकर्ता
1.	ज्ञा. चंद्रीन झोळे नेहरा	कृष्णगड	
2.	ज्ञा. जोशीन रित्ते विलेन	प्र. कृष्णगड	
3.	इ. विजयस अवडे	कृष्णगड	
4.	कौ. वी. वी. पांडीक	परीक्षा विभाग	
5.	डॉ. गोविंद काळवळुके	विद्यालयविकासी	
6.	डॉ. राजेशकुमार पांडीकर, विद्यालयविकासी, विकाससभा नेहरा	विकाससभा नेहरा	
7.	दृष्टिविधि ठारिने	दृष्टिविधि ठारिने	
8.	कौशल डावडे	विद्यालयविकासी विद्याशाखा	
9.	रामुल की पांडी.	संवाद परिक्षा	
10.	श्री. गोविंदकुमार	AVC	
11.	४८/१ ए/१/१ ए/१८/१	AVC	
12.	डॉ. मंजुषी ओपाद नेहरा	विद्यालयविकासी विद्यालयविकासी	
13.	डॉ. राजेश वगटे	—	
14.	Dr. Vishnu V. A.	SHSS	
15.	Dr. Balashankar Dabhise	SHSS	

16. Dr. Yogesh. Waghalkar	SCC	१५
17. Sanjivai More	Dr	
18. Rethed kishor	SHS	
19. Chodvadikar Aman	Social science	
20. २३/८८ ७१११११	Himmatnagar	
21. Dr. Mahendra Bhagat	SHSS	
22. Parashuram	PUB. PG. 1st	
23. विजय इश्वर	KRC	
24. देखारी शुक्र	KRC	
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		
37.		

वृत्त पात्रांमधील प्रसिद्धी :

DESHDOOT Times

....watching north maharashtra

epaper.deshdoot.com
21 May 2025 - Page 4 YCMOU PRO DETM P4 210525

Lecture by Swami Kanthanand held at YCMOU

NASHIK: A thought-provoking lecture by Swami Kanthanand, promoter of the Jagrit Nashik – Jagrit Bharat – Jagrit Vishwa Abhiyan, was held at the Yashwantrao Chavan Maharashtra Open University (YCMOU). The lecture, titled 'Aware Colleagues for University Development', was organized by the university's in-service training cell.

Pro Vice-Chancellor Prof. Jogendrasinh Bisen presided over the programme. Vice-Chancellor Prof. Sanjeev Sonawane and registrar Dilip Bharad were the chief guests.

In his address, Swami Kan-

thanand remarked that modern humanity is experiencing a deep sense of confusion. "Out of body, mind, and wealth, today's individual is becoming increasingly influenced by materialism and consumerism, becoming a puppet of the market," he said. "While chasing wealth, the nurturing of the mind is neglected, and people are falling into the illusion created by the mind itself."

He warned that in the age of overwhelming information, society is drifting away from true knowledge and deep understanding. To overcome this, he urged individuals to dedicate

themselves fully to their respective duties and discover divinity in their work. "The process of awakening begins with one's own mind," he said.

Drawing examples from history, he emphasized the inner work undertaken by Prince Siddhartha (later Gautam Buddha), Saint Tukaram, Swami Ramakrishna Paramahansa, and Swami Vivekananda. "True spirituality is not blind faith; it is deeply scientific. Knowledge should bring clarity and inner ease," he added.

Swami Kanthanand also reflected on how ancient wisdom remains relevant today. "Our sages advised us to plant trees like banyan and pipal—not just for shade, but as a legacy for future generations. Meanwhile, plastic, which was once considered a symbol of modernity, is now an environmental threat. This calls for a critical rethinking of our decisions and beliefs."

YCMOU PRO LKST M5 26.05.25
लोकसत्ता www.loksatta.com

सोमवार, २६ मे २०२५ ५

मूळ अध्यात्म हे विज्ञाननिष्ठ

- स्वामी कंठानंद

नाशिक – मूळ अध्यात्म हे अधिक विज्ञाननिष्ठ असून ते समजून घेतले पाहिजे. ज्ञान म्हणजे स्पष्टता हे देखील जाणले पाहिजे. त्यासाठी अंतर्मात्र सहजता असायला हवी, असे प्रतिपादन जागृत नाशिक-जागृत भारत-जागृत विश्व अभियानाचे प्रवर्तक श्री स्वामी कंठानंद यांनी केले. येथील यशवंतराव चव्हाण प्रभाराऱ्ड मुक्त विद्यापीठात विद्यापीठाच्या सेवांतर्गत प्रशिक्षण कक्षामार्फत 'विद्यापीठ विकासासाठी जागृत सहकारीवृद्ध' या विषयावर स्वामी कंठानंद यांचे व्याख्यान झाले. अध्यक्षस्थानी प्र-कुलगुरु प्रा. जोगेन्द्रसिंह बिसेन होते. प्रमुख पाहुणे म्हणून कुलगुरु प्रा. संजीव सोनवणे, कुलसचिव दिलीप भरड यांची विशेष उपस्थिती होती. स्वामी कंठानंद यांनी, संपूर्ण मानवजात गोंधळलेली दिसून येते, असे सांगितले. माहितीच्या जाळ्यात सापडून मनुष्य ज्ञान व समज पासून दूर जात आहे. त्यातून वाहर येण्यासाठी प्रत्येकाने आपल्या कामाप्रती समर्पित झाले पाहिजे. ऋषी, मुनी यांनी वड, विंपल्याची झाडे लावली पाहिजेत हा दिलेला विचार आजही सुसंगत आहे. दुसरीकडे, पन्नास वर्षांपूर्वी आपण आवृत्तीकृत मानव म्हणून स्वीकारलेले प्लास्टिक आज आपल्याला व पर्यावरणाला घातक ठरले असल्याकडे त्यांनी लक्ष घेधले. कुलगुरु प्रा. सोनवणे, प्र-कुलगुरु प्रा. बिसेन यांनीही मार्गदर्शन केले.

लोकमंथन

YCMOU PRO LKMN P3
220525

'विद्यापीठ विकासासाठी जागृत सहकारीवृद्ध' विषयी मुक्त विद्यापीठात स्वामी कंठानंद यांचे व्याख्यान संपन्न

लोकमंथन | प्रतिनिधि

नाशिक | यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात विद्यापीठाच्या सेवांतर्गत प्रशिक्षण कक्षामार्फत 'विद्यापीठ विकासासाठी जागृत सहकारीवृद्ध' या विषयावर जागृत नाशिक - जागृत भारत - जागृत विश्व अभियानाचे प्रवर्तक श्री स्वामी कंठानंद यांचे व्याख्यान संपन्न झाले. अध्यक्षस्थानी विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरु प्रा. जोगेन्द्रसिंह बिसेन होते. प्रमुख अंतर्थी म्हणून विद्यापीठाचे मा. कुलगुरु प्रा. संजीव सोनवणे, कुलसचिव श्री. दिलीप भरड यांची विशेष उपस्थिती होती. आपल्या व्याख्यानात बोलताना श्री स्वामी कंठानंद म्हणाले की सध्या संपूर्ण मानवजात गोंधळलेली दिसून येते. तन - मन - धन

पैकी मनुष्य नेमका मनाच्या मशायांकडे दुर्लक्ष करत भौतिक जगतात बाजारपेठेच्या हातातील बाहुले बनत आहे आणि मनाच्या फसवण्याकृत अडकला आहे. माहितीच्या जाळ्यात सापडून ज्ञान व समज पासून दूर जात आहे. त्यातून वाहेर येण्यासाठी प्रत्येकाने आपल्या कामाप्रती संपर्कित होवून आपल्या कामात राम शोधला पाहिजे. जागृत होण्यासाठी स्वतःच्या मनावर काम केले पाहिजे. जे काम गौतम बुद्ध झालेल्या राजकुमार सिद्धार्थ, संत तुकाराम, स्वामी रामकृष्ण

परमहंस व स्वामी विवेकानंद सारखा महान् विभूतींनी केले होते. मूळ अध्यात्म हे अधिक विज्ञाननिष्ठ आहे हे समजून घेतले पाहिजे आणि ज्ञान म्हणजे स्पष्टता हे देखील जाणले पाहिजे. त्यासाठी अंतर्मात्र सहजता असायला हवी. प्राचीन काळातील ऋषी मुनी यांनी वड - विंपल्याची झाडे लावली पाहिजे हा दिलेला विचार आजही सुसंगत आहे तर पन्नास वर्षांपूर्वी आपण आधुनिक मानव म्हणून स्वीकारलेले प्लास्टिक आज आपल्याला व पर्यावरणाला

घातक ठरले आहे. त्यापुढे विचार व निर्णय यांची समीक्षा झाली पाहिजे. वर्तमान शिक्षण पद्धतीत विद्यार्थी म्हणतांना आपण एपेक्षा करतो तर दुसरीकडे त्यास धनाची मर्यादा, व्यवस्थापन शिकवण्यास कमी पडतो अशी पुढी त्यांनी जोडली. याप्रसंगी बोलताना विद्यापीठाचे मा. कुलगुरु प्रा. संजीव सोनवणे यांनी मनुष्यकल्याणाचा विचार करताना अध्यात्म व विज्ञानाचा गाभा आणि त्याचा कार्यकारणभाव समजून घेतला पाहिजे असे सांगितले. अध्यक्षपदावरून बोलताना प्र-कुलगुरु प्रा. जोगेन्द्रसिंह बिसेन यांनी भारतीय ज्ञानपरंपरा ही प्रश्नेत्रावर आधारित असून त्यातून जीवनाचे सार हे तत्त्वज्ञानाच्या रूपात पुढे आल्याचे सांगितले.

